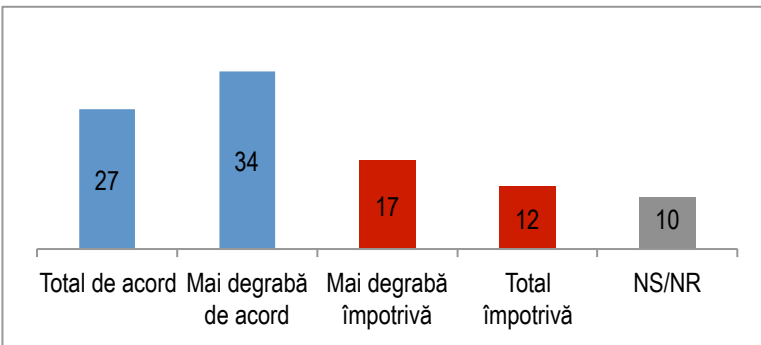


## ROMÂNII SE DECLARĂ ÎN FAVOAREA PROIECTULUI CATEDRALEI MÂNTUIRII NEAMULUI, DAR AR PREFERA SĂ FIE REALIZAT DIN BANII BISERICII, NU DIN BANI PUBLICI

### Bucureștenii nu sunt încă pe deplin convinși de proiect și nu sprijină finanțarea lui din fonduri publice.

Priviți prin prisma tuturor cercetărilor comparative internaționale, românii sunt, cel puțin declarativ, cei mai religioși europeni. În condițiile în care 87% dintre concetățenii noștri sunt creștin-ortodocși, nu este surprinzător că cei mai mulți sunt în favoarea ambițiosului și costisitorului proiect Catedrala Mântuirii Neamului inițiat de Biserica Ortodoxă Română. 27% dintre respondenții cercetării *Religie și comportament religios*



Biserica Ortodoxă Română a început recent construcția unei Catedrale a Mântuirii Neamului la București. Aceasta va fi cel mai mare lăcaș de cult din România, iar costul întregii lucrări este estimat la aproximativ două sute de milioane de euro. În ce măsură sunteți de acord cu construirea acestei Catedrale?

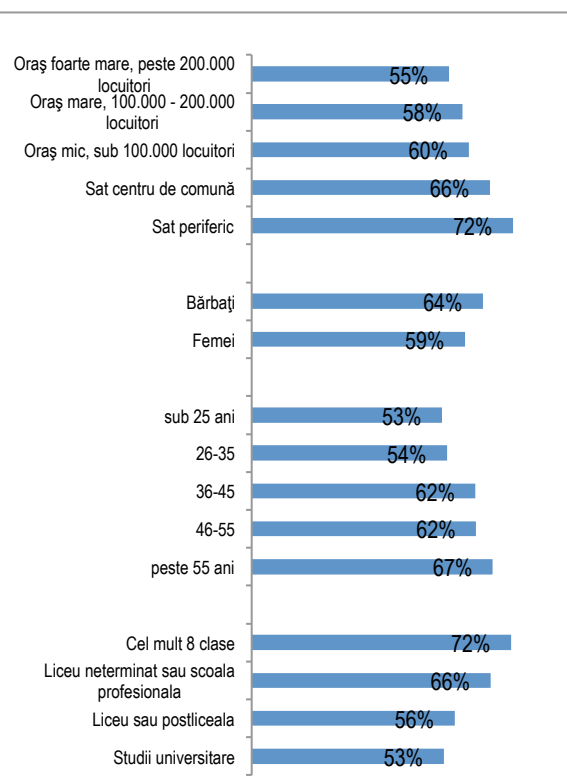
realizată de **Fundația Soros România** în luna iunie 2011 declară că sunt total de acord cu proiectul, iar 34% spun că sunt mai degrabă de acord; 17% sunt mai degrabă împotrivă și 12 %

total împotrivă, iar 10% încă nu au o opinie. Insistând pentru continuarea proiectului, în ciuda dificultăților financiare, a perioadei de criză economică prin care trecem și a protestelor unei părți a societății, BOR se bazează pe sprijinul unei majorități tăcute.

În figura alăturată am proiectat procentul susținătorilor proiectului (acord total și acord parțial, procente însumate) pe mai multe categorii socio-demografice. Așa cum se poate observa,

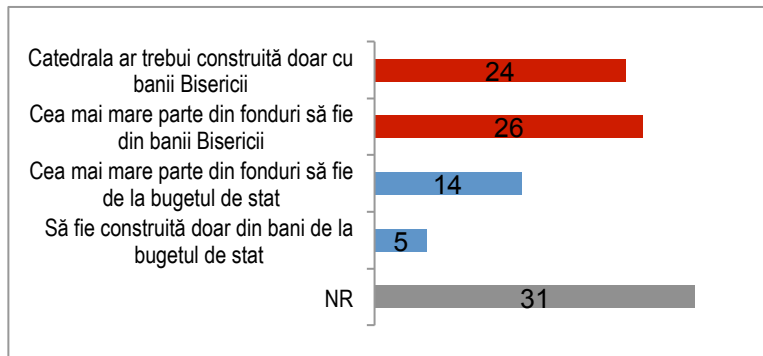
*Acordul cu proiectul Catedralei; cifrele reprezintă procente din categoria respectivă.*

în aproape toate aceste categorii ponderea celor ce se declară într-o măsură mai mare sau mai mică de acord rămâne crescută, peste 50%, dar este evident că sunt mai mulți susținători în mediul rural decât în cel urban, că bărbații sunt mai favorabili decât femeile, că sprijinul pentru proiect crește semnificativ odată cu creșterea vârstei și scade semnificativ dacă nivelul de educație este mai ridicat. În acest sens spunem că majoritatea favorabilă proiectului este mai degrabă tăcută. Nu este neapărat o surpriză, pentru că în general persoanele mai în vârstă, cu educație mai scăzută și care locuiesc în mediul rural sunt mai înclinate să susțină necritic acțiunile bisericilor de care aparțin.



Dincolo de acordul sau dezacordul cu proiectul, un al doilea indicator este foarte important: cine să plătească? BOR este o instituție privată care până la urmă își gestionează după cum crede de cuviință acțiunile și imaginea, dar principala discuție este în ce măsură proiectul Catedralei ar trebui susținut din resurse publice sau nu.

Am întrebat respondenții în cadrul aceleiași anchete de unde ar trebui să vină fondurile pentru construcția Catedralei, din banii Bisericii sau din fonduri publice (desigur că banii Bisericii



De unde considerați că ar trebui să vină fondurile necesare pentru construcția Catedralei? Cifrele reprezintă procente din total eșantion.

înseamnă atât venituri din activități proprii, cât și donații ale credincioșilor, aceasta este o problemă internă a organizației). Cei mai mulți – 32% - au ales răspunsul „Catedrala ar trebui să fie construită doar cu banii Bisericii”, iar alți 26% spun că cea mai mare parte a fondurilor ar

trebui să fie din banii Bisericii; 20% sunt de părere că majoritatea finanțării ar trebui să fie publică, în timp ce 10% cred

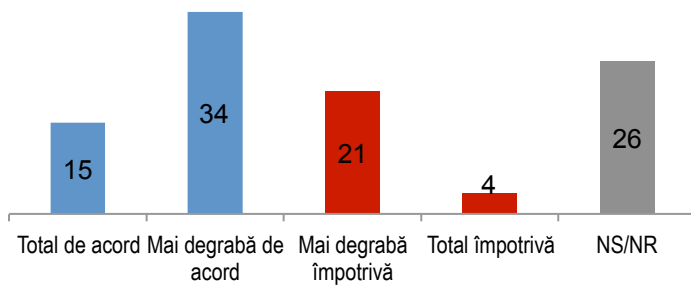
că proiectul ar trebui să fie integral finanțat de stat. Această distribuție a răspunsurilor ridică un semn serios de întrebare în legătură cu deciziile recente de a aloca sume consistente de bani implementării proiectului luate de autorităților publice centrale (Guvernul României) sau locale (Primăria Capitalei și mai multe primării de sector). Calculul populist al decidenților a fost că acordul pentru proiect se traduce automat în aprecierea pozitivă a unor astfel de alocări bugetare. Chiar și în rândul celor ce sunt de acord cu proiectul procentul

Opinia despre sursa finanțării	Acordul pentru proiect	
	Acord	Dezacord
Catedrala ar trebui construită doar cu banii Bisericii	21%	58%
Cea mai mare parte din fonduri să fie din banii Bisericii	33%	16%
Cea mai mare parte din fonduri să fie de la bugetul de stat	28%	9%
Să fie construită doar din bani de la bugetul de stat	14%	4%
NS/NR	4%	15%

Exemplu de lectură: 21% dintre cei ce sunt de acord cu proiectul cred că ar trebui construită doar cu banii Bisericii

persoanelor ce cred că majoritatea fondurilor trebuie să provină din banii Bisericii este majoritar: 21% dintre aceștia spun că ar trebui să fie folosiți exclusiv banii Bisericii, iar 33% sunt de părere că cea mai mare parte a fondurilor ar trebui să vină de la Biserică. Desigur că între cei ce se împotrivesc proiectului este covârșitor – 58% - procentul celor ce cred că dacă se implementează, atunci ar trebui finanțat numai din fondurile BOR. Dacă ne uităm la caracteristicile socio-demografice ale celor ce cred că finanțarea ar trebui să cadă exclusiv în seama Bisericii vom găsi o situație similară cu cea privitoare la acordul sau dezacordul cu proiectul: cei mai fervenți susținători sunt mai puțin educați, mai bătrâni, localizați mai degrabă în mediul rural. Persoanele cu mai multe resurse, mai active, cu alte cuvinte liderii informali, cei mai influenți alegători, sunt persoane critice cu privire la finanțarea proiectului din bani publici. Acest fapt ar trebui probabil să fie o temă de meditație pentru politicieni și în același timp conduce la o întrebare interesantă: ce spun bucureștenii?

## București



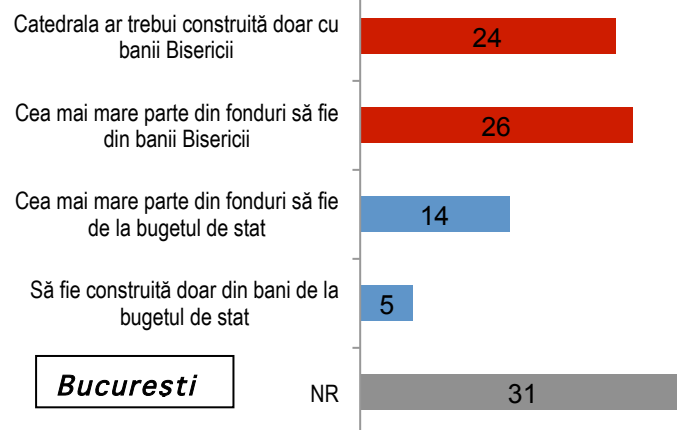
Biserica Ortodoxă Română a început recent construcția unei Catedrale a Mântuirii Neamului la București. Aceasta va fi cel mai mare lăcaș de cult din România, iar costul întregii lucrări este estimat la aproximativ două sute de milioane de euro. În ce măsură sunteți de acord cu construirea acestei Catedrale? Cifrele reprezintă procente din sub-eșantionul de locuitori din București

Catedrala Mântuirii Neamului este a Bisericii Ortodoxe, dar se va afla la București. Cetățenii din toată țara au o opinie despre proiect, dar dincolo de dimensiunea strict religioasă, acesta va avea impact în principal asupra locuitorilor capitalei. Ancheta a inclus un sub-eșantion de bucureșteni suficient de mare pentru a permite să vedem opinia acestora. Observația cea mai importantă, așa cum ne arată graficul alăturat, este că bucureștenii sunt în semnificativ mai mică măsură convinși de importanța proiectului. Doar 49%

se declară de acord (total sau mai degrabă), 25% sunt împotriva și 26% nu au încă o opinie conturată.

Lucrurile stau la fel și în ceea ce privește opinia despre sursa finanțării; numărul celor ce sunt nehotărâți, nu au o opinie este foarte mare: 31% dintre bucureșteni se află în această situație.

În același timp însă, este foarte mic procentul celor ce cred că cea mai mare parte a fondurilor (14%) sau totalitatea lor (5%) ar trebui să vină din bugetul statului, în timp ce 24% dintre cred că proiectul ar trebui construit exclusiv din banii Bisericii, iar 26% spun că majoritatea fondurilor ar trebui să vină de la BOR. Anul 2012 este anul alegerilor locale și

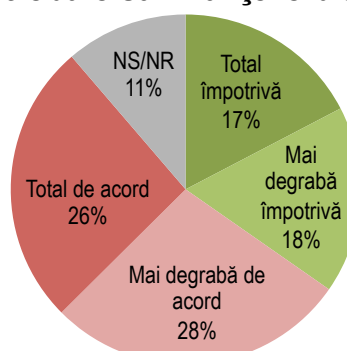


parlamentare și de obicei în astfel de ani politicienii alocă bani pentru biserici, în speranța unui câștig electoral facil. Însă din perspectiva răspunsurilor la aceste întrebări, ușurința cu care atât primarul general cât și primarii de sector au decis alocarea unor fonduri din bugetele pe care le administrează pentru proiectul Catedralei Mântuirii Neamului s-ar putea să nu fie deloc un atu electoral, așa cum probabil își doresc edilii.

Aceste date pot fi puse în contextul mai larg al întrebării dacă statul trebuie să finanțeze sau nu Biserica. În iunie 2011, 54% dintre cetățenii români se declarau

De unde considerați că ar trebui să vină fondurile necesare pentru construcția Catedralei? Cifrele reprezintă procente din sub-eșantionul de locuitori din București.

## Statul trebuie să finanțeze biserica



de acord (parțial sau total) cu acest lucru, în timp ce 35% erau împotriva, iar 11% nu aveau o opinie. La prima vedere, situația este favorabilă unor investiții publice în infrastructura religioasă. Însă acum unsprezece ani, așa cum arată datele *Barometrului de Opinie Publică*, ediția mai 2000, 74% dintre români spuneau că statul trebuie să finanțeze biserica, iar într-o cercetare IPP-Gallup din noiembrie 2003 (*Extremism și intoleranță în România*) procentul era de 76%. Cu siguranță ceva s-a schimbat în acești ani, și nu putem spune dacă nu cumva chiar numărul mare de proiecte religioase finanțate din fonduri publice joacă un rol în modificarea opiniilor.